

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Ribnik za period 01.01.-31.12.2018. godine**

Broj: RV044-19

Banja Luka, 12.08.2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izveštaj o reviziji usklađenosti	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	7
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	8
	1. Uvod	8
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	8
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	8
	4. Nabavke.....	11
	5. Priprema i donošenje budžeta	12
	6. Finansijski izvještaji	12
	6.1. Izveštaj o izvršenju budžeta.....	13
	6.1.1. Prihodi i primici.....	13
	6.1.2. Rashodi i izdaci	15
	6.1.3. Budžetski rezultat.....	17
	6.1.4. Neto finansiranje.....	17
	6.1.5. Razlika u finansiranju	17
	6.2. Bilans uspjeha	18
	6.2.1. Prihodi.....	18
	6.2.2. Rashodi.....	18
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	19
	6.3. Bilans stanja.....	19
	6.3.1. Aktiva.....	19
	6.3.2. Pasiva.....	21
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	22
	6.4. Bilans novčanih tokova.....	23
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	23

6.6.	Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	23
6.7.	Napomene uz finansijske izvještaje	23

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju Konsolidovanog finansijskog izvještaja Opštine Ribnik koji obuhvata: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima sa stanjem na dan 31.12.2018. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj za korisnike budžeta Opštine Ribnik istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2018. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200-1810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sproveli u skladu sa ISSAI 30 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 6. izvještaja:

Opština Ribnik nije izvršila konsolidaciju pri sačinjavanju Konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2018. godinu kako je propisano članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, jer nije izvršila uključivanje entiteta pod kontrolom ili značajnim uticajem, dodavanjem neto imovine/kapitala iz njihovih bilansa stanja u Konsolidovani bilans stanja.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1. izvještaja:

Opština Ribnik nije u obrascima konsolidovanih finansijskih izvještaja korigovala uporedne iznose za prezentovani prethodni period u iznosu od 364.522 KM, koji se odnosi na neiskorišteno rezervisanje budžetskih sredstava iz 2017. godine, što nije u skladu sa članom 43. i 44. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.2.1. i 6.3.2.2. izvještaja:

Potcijenjeni su prihodi obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa u najmanjem iznosu od 79.630 KM, prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine u iznosu od 14.566 KM i rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine u iznosu od 5.405 KM, jer evidentiranja nastalih i naplaćenih poreskih i neporeskih potraživanja iz Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za obračunski period 2018. godine nisu izvršena u skladu sa tačkom 14. Uputstva o primjeni

Međunarodnog računovodstvenog standarda za javni sektor 23: Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosi).

Prihodi od ukidanja rezervisanja po osnovu obaveza su potcijenjeni u iznosu od 20.428 KM za koliko su precijenjena kratkoročna rezervisanja, jer Opština nije evidentirala ukidanje rezervisanja po sudskim presudama, u skladu sa paragrafom 71. MRS–JS 19 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina i članom 84. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.2.2, 6.3.1.2. i 6.3.2.2. izvještaja:

Saobraćajni objekti su potcijenjeni za vrijednost puta Zableće – Srnetica u najmanjem iznosu od 1.909.072 KM za koliko su precijenjeni saobraćajni objekti u pripremi, jer nije izvršena reklasifikacija navedene imovine koja je stavljena u upotrebu, što nije u skladu sa članom 42. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Shodno tome finansijski rezultat ranijih godina precijenjen je za neobračunatu amortizaciju ranijih godina u iznosu od 786.089 KM.

Takođe, rashodi amortizacije koji se odnose na 2018. godinu su potcijenjeni za 112.298 KM za koliko je precijenjena vrijednost navedenih saobraćajnih objekata, što nije u skladu sa paragrafom 71 MRS-JS 17 Nekretnine, postrojenja i oprema i članom 26. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Zemljište i vlastiti izvori potcijenjeni su za 14.529.871 KM jer dio imovine nije evidentiran u poslovnim knjigama, što nije u skladu sa članom 33. i 63. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i paragrafom 46. i 54. MRS-JS 3 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.5. i 6.7. izvještaja:

U Napomenama uz Konsolidovani finansijski izvještaj nisu data obrazloženja vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15 (c) i 38.

Napomene uz Konsolidovane finansijske izvještaje ne sadrže sve potrebne informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika jer nisu u potpunosti objelodanjene informacije u vezi sa: MRS-JS 17 Nekretnine postrojenja i oprema, MRS-JS 23 Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene porezi i prenosi, strukturom svih vrsta rashoda, grantovima, subvencijama, neiskorištenim rezervisanjima budžetskih sredstava iz prethodne godine.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja po našem profesionalnom mišljenju, su bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2018. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik Opštine Ribnik je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i

Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da li finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.—Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 12.08.2019. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Negativno mišljenje

Uz reviziju Konsolidovanog finansijskog izvještaja Opštine Ribnik za 2018. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, zbog značaja pitanja navedenih u pasusu Osnov za negativno mišljenje, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u Opštine Ribnik za 2018. godinu nisu, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za negativno mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Opština Ribnik nije donijela plan javnih nabavki u skladu sa članom 15. i 17. Zakona o javnim nabavkama, jer nije planirala pojedinačne predmete nabavki za kapitalne investicije već se pod jednom stavkom podrazumijeva više nabavki. Opština Ribnik nije vršila izmjene plana nakon dodijeljenih sredstava od Vlade Republike Srpske iz razvojnog programa i klirinških sredstava. Za pojedine nabavke koje su provedene u 2018. godini nije navedeno da će se iste finansirati iz budžeta 2019. godine. Plan nabavki ne obuhvata sve nabavke koje su predviđene budžetom Opštine (izgradnja vatrogasnog doma).

U 2018. godini provedene su nabavke u vrijednosti od 1.676.744 KM više od predviđenih planom nabavki, a od toga za 631.973 KM su potpisani ugovori za koje su prekoračeni izvori finansiranja za 2018. godinu, što nije u skladu sa članom 17. i 18. Zakona o javnim nabavkama.

Provedeni su pregovarački postupci bez objave obavještenja za nabavku kancelarijskog namještaja u iznosu od 30.985 KM i nabavku dodatnih radova na izgradnji javne rasvjete u iznosu od 7.552 KM, za koje nisu ispunjeni predviđeni uslovi u skladu sa članom 21, 22. i 24. Zakona o javnim nabavkama.

Opština Ribnik je za održavanje makadamskih puteva provela osam direktnih postupaka ukupne vrijednosti od 28.250 KM za koje je trebalo provesti konkurentski postupak, jer odgovaraju većem vrijednosnom razredu, što nije u skladu sa članom 14. i 15. Zakona o javnim nabavkama.

Nabavka radova na izgradnji javne rasvjete je planom predviđena 20.000 KM, a u Odluci o pokretanju postupka se poziva na izdatke za izgradnju po planu kapitalnih investicija procijenjene vrijednosti od 55.000 KM što je suprotno članu 17. Zakona o javnim nabavkama.

Opština Ribnik je nabavljala usluge zimskog održavanja za različite dionice u iznosu od 70.191 KM što je više za 28.815 KM od ugovorenog iznosa i predstavlja pogrešno

procijenjenu vrijednost nabavke za koje je trebalo pokrenuti novi postupak u skladu sa članom 6, 14. i 15. Zakona o javnim nabavkama.

Za nabavke usluga prevoza cijepanog drveta, molerskih usluga, materijala za održavanje, usluga održavanja vozila i usluga oglašavanja nisu provedeni postupci niti zaključeni ugovori, što nije u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama.

Opština Ribnik nije provodila e-Aukcije u 2018. godini, što nije u skladu sa članom 123. Zakona o javnim nabavkama i članom 10. Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e Aukcije.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik Opštine je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Ribnik obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Ribnik.

Banja Luka, 12.08.2019. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- 1) popis imovine i obaveza vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 2) konsolidacija entiteta javnog sektora koji nisu budžetski korisnici vrši u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.
- 3) vrši korigovanje uporednih iznosa za prezentovani prethodni period koji se odnosi na neiskorišteno rezervisanje budžetskih sredstava u skladu sa članom 43. i 44. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika;
- 4) evidentiranje rashoda vrši u skladu sa članom 92. i 95. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 5) obračunski prihodi i potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode evidentiraju u skladu sa Uputstvom o primjeni MRS-JS 23 Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos);
- 6) prihodi od ukidanja rezervisanja po osnovu obaveza evidentiraju u skladu sa članom 84. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 7) obračun amortizacije vrši u skladu sa paragrafom 71 MRS-JS 17 Nekretnine, postrojenja i oprema i članom 26. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 8) napomene uz finansijske izvještaje u potpunosti sastavljaju u skladu sa zahtjevima MRS-JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- 1) nabavke provode u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Preporučuje se Skupštini opštine Ribnik da obezbijedi da se:

- 2) propiše obaveza plaćanja komunalne naknade za korišćenje objekata i uređaja zajedničke komunalne potrošnje, u skladu sa članom 22. Zakona o komunalnim djelatnostima i usvoji program korišćenja sredstava, u skladu sa članom 195. Zakona o vodama.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Budžet i Odluka o izvršenju budžeta Opštine Ribnik za 2018. godinu;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o radu;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske;
- Zakon o porezu na nepokretnosti;
- Zakon o šumama;
- Zakon o komunalnim taksama;
- Zakon o koncesijama;
- Zakon o komunalnim djelatnostima;
- Zakon o socijalnoj zaštiti;
- Zakon o vodama;
- Zakon o sportu;
- Uredba o izdacima za službena putovanja u zemlji i inostranstvu;
- Uredba o načelima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u gradskoj odnosno opštinskoj upravi.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Ribnik je osnovna teritorijalna jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: Opština) obrazovana za 25 naseljenih mjesta. Prema zadnjim rezultatima popisa (2013. godine) na području Opštine Ribnik ima 5.851 stanovnik. Opština ima svojstvo pravnog lica, a sjedište Opštine je na adresi: Rade Jovanića bb.

Statutom Opštine („Službeni glasnik opštine Ribnik“, broj: 5/17) uređuju se poslovi opštine Ribnik kao jedinice lokalne samouprave, organizacija i rad njenih organa, imovina i finansiranje, akti i javnost rada organa opštine, učešće građana u lokalnoj samoupravi i dr. Skupština Opštine ima 17 odbornika. Načelnik opštine je nosilac izvršne vlasti, koja se ostvaruje putem Opštinske uprave. U okviru Opštinske uprave u 2018. godini funkcionisala su četiri odjeljenja, službe i samostalni odsjeci.

Revizijom su obuhvaćeni Konsolidovani finansijski izvještaji kojeg čine finansijski izvještaji: Administrativne službe (Opštinska uprava, ostala budžetska potrošnja i skupština opštine), JU Kulturni sportski centar Ribnik, JU S.Š.C. „Lazar Đukić“, JU Narodna biblioteka „Ribnik“ i JU Centar za socijalni rad. Opština posluje u sistemu trezora (SOFI) od 01. januara 2009. godine, u kome se kao budžetski korisnici pojavljuju potrošačke jedinice.

Prema Odluci Vlade Republike Srpske o stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj za 2018. godinu, ova Opština je svrstana u nerazvijene jedinice lokalne samouprave.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je 2016. godine provjeru statusa datih preporuka prilikom revizije finansijskih izvještaja Opštine Ribnik za 2013. godinu i sačinila Izvještaj o statusu datih preporuka (broj IP019-16) kojim je konstatovano da je djelimično provedeno devet preporuka, a tri nisu provedene.

Preporuke koje nisu provedene u 2018. godini odnose se na: popis (tačka 3. izvještaja); evidenciju javnih prihoda shodno Uputstvu o primjeni MRS JS 23 – Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosi) (tačka 6.2.1 izvještaja); identifikaciju i iskazivanje imovine u stalnim sredstvima (tačka 6.3.1.2 izvještaja); objelodanjivanja u Napomenama uz finansijski izvještaj (tačka 6.7. izvještaja); odluku o komunalnoj naknadi (tačka 6.1.1.1. izvještaja). Djelimično je provedena preporuka da se preduzmu mjere za adekvatne kontrolne postupke iz aktivnosti održavanja puteva.

Provedene preporuke odnose se na: preduzete mjere definisane članom 61. Zakona o koncesijama; kriterijume za rangiranje korisnika kod dodjele sredstava za stambeno zbrinjavanje i dodjelu grantova, Odluku o osnivanju komunalnog preduzeća i ostale interne akte o vršenju komunalnih djelatnosti.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija i funkcionisanje sistema internih kontrola Opštine djelimično su definisani postojećim internim aktima (Statut, Odluka o osnivanju Opštinske uprave, Pravilnik o

organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima i dr.).

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Opštine Ribnik („Službeni glasnik Opštine Ribnik“ broj: 6/17, 11/17, 3/18, 5/18, 6/18 i 7/18) sistematizovano je 47 radnih mjesta sa 56 izvršilaca. Osim opštinske uprave preko lokalnog trezora, iz budžetskih sredstava Opštine se finansiraju i plate u javnim ustanovama Centar za socijalni rad i Kulturni sportski centar “Ribnik”. Na dan 31.12.2018. godine u Opštini sa potrošačkim jedinicama je zaposleno 63 izvršioca, od toga u Opštinskoj upravi je zaposleno 46 izvršilaca (41 lice na neodređeno vrijeme, tri na određeno i dva funkcionera). U Centru za socijalni rad je zaposleno devet izvršilaca, dok je u JU Kulturni sportski centar zaposleno sedam. Jedno lice je sa pola radnog vremena zaposleno u JU Centar za socijalni rad, a drugu polovinu radnog vremena na poslovima u JU Kulturni sportski centar.

Plan zapošljavanja kadrova u opštinskoj upravi nije sačinjen u roku propisanom članom 64. stav (1) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinica lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16). Radni odnos na određeno vrijeme u Opštinskoj upravi tokom godine zasnovao je 5 lica (dva na mjestu savjetnika načelnika i tri lica zbog povećanog obima posla). Radni odnos je prestao za tri lica i to sporazumnim prekidom radnog odnosa (dva lica je preuzeo Centar za socijalni rad). Tokom 2018. godine vršen je prijem izvršilaca na određeno vrijeme zbog privremeno povećanog obima posla na period duži od 6 mjeseci u toku jedne kalendarske godine, što nije u skladu sa članom 61. stav 1. tačka 2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave. Zapošljavanje na određeno vrijeme u JU Centar za socijalni rad Ribnik je bilo bez javnog oglašavanja za zasnivanje radnog odnosa, a procedure zapošljavanja nisu definisane internim aktima. U ugovorima o radu na određeno vrijeme nisu navedeni razlozi za zaključivanje ugovora na određeno vrijeme (zamjena odsutnog radnika, privremeno povećanje obima posla ili drugi razlozi).

Opština nije vršila usaglašavanje Pravilnika o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima (donesen 2008. godine) sa odredbama Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. U Opštinskoj upravi obračun i isplata naknada za prevoz se vrši bez dokaza o udaljenosti mjesta stanovanja.

Popis imovine i obaveza na dan 31.12.2018. godine nije u potpunosti organizovan i izvršen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16) - u daljem tekstu: Pravilnik o popisu, jer:

- usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja nije izvršeno u skladu sa članom 25. stav (2) tačke 2. i 3. Pravilnika o popisu na način da se izvrši evidentiranje identifikovanih, a neproknjiženih poslovnih događaja. Odnosi se na zemljište u poslovnim evidencijama koje je evidentirano 11.723.210 KM vrijednosti čija je ukupna površina 15.757.092 m² dok je popisano zemljište procijenjene vrijednosti 26.253.081 KM ukupne površine 36.270.042 m²;
- komisije za popis nisu sačinjavale odvojene popisne liste u najmanje dva primjerka za svaku kategoriju imovine i obaveza, što nije u skladu sa članom 17. stav (4) Pravilnika o popisu;
- Izvještaj o izvršenom popisu ne sadrži uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja obaveza, što nije u skladu sa članom 20. Pravilnika o popisu;
- mjenice nisu bile predmet popisa, što nije u skladu sa članom 4. stav (3) Pravilnika o popisu.

Izveštaj o izvršenom popisu JU Kulturni sportski centar Ribnik ne sadrži: uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, pregled količinskih i vrijednosnih razlika između utvrđenog i stvarnog, odnosno vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja, kao ni primjedbe i prijedlog komisije za popis, što nije u skladu sa članom 20. stav (1) tačke 3, 4. i 7. Pravilnika o popisu.

Pomoćni program osnovnih sredstava ne sadrži sve potrebne podatke (naziv dobavljača, fabrički broj i druge relevantne karakteristike imovine). Opština je nakon provedenih nabavki i zaključenih ugovora u 2017. godini izvršila rezervisanje budžetskih sredstava u iznosu od 1.044.945 KM, od toga određeni ugovori ukupne vrijednosti 364.522 KM nisu realizovani niti su ugovori raskinuti. Na ovaj način pogrešno je prezentovano izvršenje budžeta 2017. godine (tačka 6.1. izvještaja). Nakon provedenih nabavki u 2018. godini za asfaltiranje puteva zaključeni su ugovori (više od planom nabavki utvrđenih) za koje nisu tačno definisani izvori finansiranja. Izvršenje ovih ugovora je iz budžeta 2019. godine međutim određeni nisu realizovani u zadatim rokovima i raskinuti su u martu 2019. godine. Ugovorima za zimsko održavanje u 2018. godini ugovorene su jedinične cijene sata rada i jedinične cijene materijala bez definisanih količina. Pojedine fakture koje su ispostavljene za nasipanje i sanaciju makadamskih puteva nisu potvrđene od načelnika odjeljenja kako je predviđeno članom 8. Pravilnika o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima.

Uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole u Opštini nije vršeno. Načelnik Opštine nije imenovao lice zaduženo za finansijsko upravljanje i kontrolu, što nije u skladu sa članom 14. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 91/16). Nisu sačinjeni polugodišnji i godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola u skladu sa članom 15. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske. Takođe, nije donesen plan rada za uspostavljanje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola za 2018. godinu, niti su sačinjene Izjave u vezi dostignutog stepena razvoja sistema internih finansijskih kontrola za 2018. godinu i Izjave o planiranim mjerama za uspostavljanje nedostignutog nivoa razvoja sistema internih finansijskih kontrola za 2019. godinu. Opština nije uredila sistem internih kontrola prema dijelu odredbi Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17), jer nije:

- donijela akt o upravljanju rizicima kojim se uređuju organizacioni ciljevi i zadaci, procjena rizika i upravljanje rizicima (član 8. stav (2) zakona);
- definisala ključne poslovne procese i uspostavila knjigu poslovnih procesa (tačka 22. podtačke 3, 4. i 5. navedenog uputstva);
- izvršila analizu postojećih i na osnovu toga donijela nova pravila i procedure imajući u vidu da je u proteklom periodu, došlo do značajnih izmjena u zakonskoj i podzakonskoj regulativi iz različitih oblasti.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se popis imovine i obaveza vrši u skladu sa članom 4, 17, 20. i 25. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Imajući u vidu uočene nedostatke u finansijskim izvještajima navedenim u ovom izvještaju uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da u potpunosti obezbijedi istinito i fer finansijsko izvještavanje.

4. Nabavke

Planom javnih nabavki za 2018. godinu planirane su nabavke ukupne vrijednosti 703.037 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV-a). Planom nabavki za 2018. godinu nisu obuhvaćene sve nabavke koje su planirane budžetom Opštine (izgradnja vatrogasnog doma i dr.), nisu planirani i procijenjeni pojedinačni predmeti nabavki za kapitalne investicije već se pod jednom stavkom kapitalnih investicija podrazumijeva više nabavki što nije u skladu sa članom 15. Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 38/14). Za pojedine nabavke nije navedeno da će se finansirati iz sredstava budžeta 2019. godine, niti je Opština vršila izmjene plana nakon dodijeljenih sredstava od Vlade Republike Srpske iz razvojnog programa i klirinških sredstava. Takođe, plan nabavki je sačinjen sa PDV-om.

Prema izvještaju o realizaciji u toku godine provedeno je 128 postupaka i zaključeno 154 ugovora ukupne vrijednosti 2.379.781 KM od čega: otvorenim postupkom (1.287.175 KM), pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja (419.298 KM), konkurentskim zahtjevom za dostavu ponuda (332.049 KM) i direktnim sporazumom (341.260 KM). Ugovoreno je 1.676.744 KM više nabavki u odnosu na plan, od toga za 1.045.352 KM ugovorenih vrijednosti nabavki donesene su posebne Odluke u kojima su obezbjeđeni izvori finansiranja na osnovu Odluka Vlade Republike Srpske (i to iz sredstava klirinškog duga, iz razvojnog programa i budžeta Opštine). Odlukama Načelnika pokrenuti su postupci i potpisani ugovori u vrijednosti od 631.973 KM (najviše za asfaltiranje puteva) za koje su prekoračeni izvori finansiranja za 2018. godinu, što nije u skladu sa članom 17. i 18. Zakona o javnim nabavkama.

U toku 2018. godine provedene su procedure nabavki za radove asfaltiranja, rekonstrukciju vodovoda, zimsko održavanje puteva, izgradnju spomen sobe, izgradnju vatrogasnog doma, kancelarijskog materijala i dr. Vlada Republike Srpske je obezbjedila sredstva klirinškog duga (500.000 KM) i iz razvojnog programa Republike Srpske (250.000 KM) za unapređenje vodosnabdijevanja i razvoja putne infrastrukture (tačka 6.1.1.1. izvještaja). Uzorkom smo obuhvatili 16 postupaka javnih nabavki ukupne vrijednosti 1.048.089 KM što čini 44 % realizacije nabavki. Obuhvatili smo otvorene postupke izgradnje vatrogasnog doma, gdje je zaključen ugovor ukupne vrijednosti 178.058 KM, zatim otvorene postupke rekonstrukcije asfaltnog puta Delibrdo-Babići (162.998 KM), rekonstrukcija asfaltnog puta Jelići-Ćukovi (143.640 KM), asfaltiranje lokalnog puta Gradina-Crkveno (117.510 KM), izgradnja cjevovoda kraka H od kraka F do kraka K na platou Manjača (78.352 KM). Pregovarački postupak bez objave obavještenja je proveden za izgradnju trga i spomen sobe i zaključen ugovor ukupne vrijednosti 237.058 KM. Za nabavku kancelarijskog namještaja u iznosu od 30.985 KM i nabavku dodatnih radova na izgradnji javne rasvjete u iznosu od 7.552 KM proveden je pregovarački postupak bez objave obavještenja, za koje nisu bili ispunjeni predviđeni uslovi za tu vrstu postupka u skladu sa članom 21, 22. i 24. Zakona o javnim nabavkama. Opština je za održavanje makadamskih puteva provela osam direktnih postupaka ukupne vrijednosti 28.250 KM za koje je trebalo provesti konkurentski postupak jer odgovaraju većem vrijedonosnom razredu, što nije u skladu sa članom 14. i 15. Zakona o javnim nabavkama. Opština kod provođenja konkurentskih zahtjeva na izgradnji javne rasvjete (37.867 KM) i izgradnji pumpne stanice Voganac (33.058 KM) nije upućivala zahtjev za dostavljanje ponuda na najmanje tri ponuđača što nije u skladu sa članom 88. Zakona o javnim nabavkama. Nabavka radova na izgradnji javne rasvjete planom je predviđena u vrijednosti od 20.000 KM, a u Odluci o pokretanju postupka se poziva na izdatke za izgradnju po planu kapitalnih investicija procijenjene vrijednosti 55.000 KM, što je suprotno članu 17. Zakona o javnim nabavkama. Radovi na izgradnji pumpne stanice Voganac nisu planirani planom javnih nabavki a Odluka se poziva na stavku izdaci za izgradnju po planu kapitalnih investicija. Opština nije provodila e-Aukcije

u 2018. godini što nije u skladu sa članom 123. Zakona o javnim nabavkama i članom 10. Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e Aukcije („Službeni glasnik BiH“ 66/17). Za izvršene nabavke usluga prevoza cijepanog drveta (1.976 KM), molerskih usluga (2.230 KM), materijala za održavanje (1.621 KM), za održavanja vozila (2.067 KM) i usluga oglašavanja (2.610 KM) nisu provedeni postupci niti zaključeni ugovori što nije u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama. Tokom 2018. godine nabavljene su usluge zimskog održavanja za različite dionice u iznosu 70.191 KM što je više za 28.815 KM bez PDV-a od dodjeljenih ugovorima (po osnovu pregovaračkih postupaka) i predstavlja pogrešno procijenjenu vrijednosti nabavke za koje je trebalo pokrenuti novi postupak u skladu sa članom 6,14. i 15. Zakona o javnim nabavkama.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se nabavke provode u skladu sa članom 6,14, 15, 17, 18, 21. i 24. Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština opštine je 29.12.2017. godine usvojila Budžet Opštine za 2018. godinu u iznosu od 4.364.920 KM („Službeni glasnik opštine Ribnik“, broj 1/18), a čine ga: poreski prihodi (2.328.150 KM), neporeski prihodi (1.361.770 KM), transferi između različitih nivoa vlasti (275.000 KM) i neutrošena namjenska sredstva iz prethodnih godina (400.000 KM). Budžetom odobreni rashodi i izdaci se odnose na: rashode za lična primanja (1.247.328 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (618.066 KM), rashode finansiranja i druge finansijske troškove (21.543 KM), subvencije (404.000 KM), grantove (192.000 KM), doznake ne ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (699.000 KM), rashode po sudskim rješenjima (5.000 KM), transfere između različitih nivoa vlasti (1.000 KM), budžetsku rezervu (50.000 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (897.223 KM) i izdatke za otplatu dugova (229.760 KM). U toku 2018. godine provedeno je 14 realokacija u ukupnom iznosu od 323.641 KM, od čega u okviru potrošačkih jedinica (130.157 KM), a između potrošačkih jedinica (193.484 KM). Ukupna preraspodjela sredstava između budžetskih korisnika izvršena je u okviru ograničenja definisanih Odlukom o izvršenju budžeta Opštine Ribnik. Načelnik je donio „Odluku o alokaciji sredstava“ broj 01-370-16-7/19 dana 01.03.2019. godine u iznosu od 275.000 KM, u smislu da se budžet za 2018. godinu proširi i to na strani prihoda - pozicija transfera jedinicama lokalne samouprave, a na strani rashoda - pozicija izdataka za nefinansijsku imovinu. Alokacija se odnosi na Projekat vodosnabdijevanja Manjačkog platoa (250.000 KM) i Projekat izgradnje lokalnog puta Bunarevi-Ilići (25.000 KM), tačka izvještaja 6.1.1.1.

6. Finansijski izvještaji

Opština je sastavila konsolidovane obrasce finansijskih izvještaja: Bilans uspjeha, Bilans stanja Periodični izvještaj o izvršenju budžeta (u daljem tekstu: PIB), Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima (u daljem tekstu: PIF) i Bilans novčanih tokova u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 15/17).

Opština Ribnik nije izvršila konsolidaciju pri sačinjavanju Konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2018. godinu kako je propisano članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 115/17 i 118/18), jer nije izvršila uključivanje entiteta pod kontrolom (KP Ribnik a.d.), dodavanjem neto imovine/kapitala iz bilansa stanja istog u Konsolidovani bilans stanja.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se konsolidacija entiteta javnog sektora koji nisu budžetski korisnici vrši u skladu sa članom 123.

Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Opštine za period 01.01-31.12.2018. godine iskazano je u obrascu PIB na računovodstvenom fondu 01 - opšti fond, što predstavlja budžet u užem smislu i obrascu PIF izvršenje po svim fondovima.

Opština je u obrascu PIB-a u 2018. godini iskazala ukupne prihode i primitke (fond 01) u iznosu 4.493.914 KM (za 3% viši od budžetom planiranih), dok su ukupni rashodi i izdaci iskazani u iznosu od 4.447.269 KM i za 2% ili za 82.349 KM više u odnosu na odobreni budžet, što nije u skladu sa članom 40. stav (1) Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

Raspodjela suficita iz ranijih perioda je iskazana u iznosu od 96.629 KM i ista se prema planu budžeta odnosi na neutrošena namjenska sredstva iz ranijih godina, što nije obrazloženo u Napomenama.

Opština je u 2017. godini izvršila ukupna rezervisanja budžetskih sredstava u iznosu 1.044.945 KM na izdacima za nefinansijsku imovinu po osnovu provedenih nabavki u skladu sa članom 96. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Po ovom osnovu u 2018. godini je realizovano 680.423 KM (realizovani ugovori i evidentirana nefinansijska imovina). Opština u obrascima PIB-a i PIF-a nije korigovala uporedne iznose za prezentovani prethodni period u iznosu od 364.522 KM koji se odnosi na neiskorišteno rezervisanje budžetskih sredstava iz 2017. godine, što nije u skladu sa članom 43. i 44. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika. Skupština Opštine je donijela zaključak sa kojim ne usvaja Izvještaj o izvršenju budžeta za 2018. godinu („Službeni glasnik Opštine Ribnik“, broj: 6/19).

Preporučuje se načelniku opštine da obezbijedi da se vrši korigovanje uporednih iznosa za prezentovani prethodni period koji se odnosi na neiskorišteno rezervisanje budžetskih sredstava u skladu sa članom 43. i 44. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

6.1.1. Prihodi i primici

Opština je iskazala prihode i primitke u iznosu 5.179.694 KM, od čega na: fondu 01 (budžet u užem smislu) iznos od 4.397.285 KM (prihodi od 4.394.285 KM i primici od 3.000 KM)- što je za 3% više u odnosu na budžet, na fondu 03 (fond grantova) iznos od 3.500 KM, na fondu 04 (fond sredstava privatizacije i sukcesije) iznos od 500.000 KM i na fondu 05 (fond za posebne projekte) iznos od 278.909 KM.

6.1.1.1. Prihodi

Poreski prihodi iskazani su u iznosu od 2.468.016 KM, što je za 6% više u odnosu na budžet. Poreske prihode najvećim dijelom čine indirektni porezi prikupljeni preko Uprave za indirektno oporezivanje BiH (2.245.645 KM), porezi na lična primanja (172.008 KM) i porezi na imovinu (50.282 KM).

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 1.248.284 KM i to: na fondu 01 (1.244.784 KM) što je za 9% niže u odnosu na budžet i na fondu 03 (3.500 KM).

Neporeski prihodi iskazani na fondu 01 najvećim dijelom se odnose na prihode po osnovu: naknada po raznim osnovama (1.143.089 KM), administrativnih naknada i takse (39.137 KM) i pružanja javnih usluga (32.439 KM).

Naknade po raznim osnovama najvećim dijelom se odnose na: naknade za korišćenje mineralnih sirovina (44.839 KM) po osnovu Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 59/13 i 16/18), naknade za šume (1.027.357 KM) po osnovu Zakona o šumama („Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 75/08 i 60/13) i naknade za vode (11.793 KM) po osnovu Zakona o vodama („Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 50/06, 92/09 i 121/12).

Skupština opštine nije u skladu sa članom 22. Zakona o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 124/11 i 100/17) uskladila i propisala obavezu plaćanja komunalne naknade za korišćenje objekata i uređaja zajedničke komunalne potrošnje, takođe nije donijela program korišćenja sredstava definisanih članom 195. Zakona o vodama. Skupština opštine je usvojila programe o utrošku ostvarenih naknada za šume, a izvještaji o realizaciji namjenskih sredstava su predviđeni za treći kvartal 2019. godine.

Grantovi su iskazani u iznosu od 126.634 KM na fondu 01 i nisu planirani budžetom a odnose se na grantove iz zemlje (123.896 KM) i inostranstva (2.738 KM). Grantovi u zemlji se odnose u najvećem iznosu na: grant od LSB „Elektrane“ d.o.o. Banjaluka (80.382 KM), grant Ministarstva rada i boračke invalidske zaštite (30.000 KM) i Centralna izborna komisija (u daljem tekstu: CIK) za održavanje izbora (12.189 KM).

Transferi između ili unutar jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 1.333.760 KM i to na fondu 01 iznos od 554.851 KM što je 101% više od budžeta (tačka 5. izvještaja), na fondu 04 iznos od 500.000 KM i na fondu 05 iznos od 278.909 KM.

Transferi između ili unutar jedinica vlasti se odnose na transfere od entiteta 553.549 KM od kojih su najviše ostvareni transferi od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite (210.173 KM) po osnovu izjednačavanja mogućnosti djece i omladine i sufinansiranja prava iz oblasti socijalne zaštite, zatim transfera od entiteta iz programa javnih investicija po osnovu kojih je Vlada Republike Srpske Odlukom o izmjenama Odluke o određivanju prioritetnih projekata iz programa javnih investicija Republike Srpske za finansiranje iz budžeta u 2018. godini sa raspodjelom sredstava („Službeni glasnik Republike Srpske” broj: 24/18, 41/18, 57/18, 70/18, 74/18 i 123/18) dodijelila 250.000 KM za vodosnabdijevanje Manjačkog platoa.

Na fondu 04 iskazana su sredstva iz klirinškog duga koje je Vlada Republike Srpske dodijelila Odlukom o usmjeravanju sredstava za izgradnju putne infrastrukture u iznosu 400.000 KM („Službeni glasnik Republike Srpske” broj: 58/18) i za unapređenje sistema vodosnabdijevanja (100.000 KM).

Na fondu 05 iskazana su sredstva u iznosu 278.909 KM od toga 277.916 KM po osnovu ostvarenih transfera iz sporazuma po projektu Izgradnje sistema vodosnabdijevanja Opštine Ribnik zaključenog sa Jedinicom za koordinaciju poljoprivrednih projekata.

Preporučuje se Skupštini opštine Ribnik da propiše obavezu plaćanja komunalne naknade za korišćenje objekata i uređaja zajedničke komunalne potrošnje sa članom 22. Zakona o komunalnim djelatnostima i usvoji program korišćenja sredstava u skladu sa članom 195. Zakona o vodama.

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 3.000 KM na fondu 01 i u potpunosti se odnose na primitke za zemljište. Ostali primici iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti su potcijenjeni najmanje za iznos od 5.082 KM, jer JU Centar za socijalni rad prilikom naplate potraživanja od fondova obaveznog socijalnog osiguranja nije evidentirao primitke za naknade plata za porodijsko odsustvo koji se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja što nije u skladu sa članom 80. stav (4) Pravilnika o

računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 5.147.961 KM, od čega na fondu 01 iznos od 4.447.270 KM (rashodi 3.180.478 KM i izdaci 1.266.791 KM), na fondu 03 iznos od 5.150 KM u potpunosti rashodi, na fondu 04 iznos od 416.632 KM (izdaci) i na fondu 05 iznos od 278.909 KM kojeg čine u potpunosti izdaci.

Za sve pozicije na kojima je iskazano izvršenje veće od budžetom predviđenog, izvršene su realokacije sa drugih pozicija.

6.1.2.1. Rashodi

Rashodi su iskazani u iznosu od 3.185.629 KM, a odnose se na tekuće rashode u iznosu od 3.183.923 KM i transfere između budžetskih jedinica u iznosu od 1.706 KM.

Tekuće rashode čine: rashodi za lična primanja zaposlenih (1.202.738 KM), rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga (678.644 KM), rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi (13.782 KM), subvencije (376.041 KM), grantovi (175.951 KM), doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta opština (714.037 KM) i rashodi po sudskim rješenjima (22.730 KM).

Rashodi za lična primanja zaposlenih iznose 1.202.738 KM, što je 96% od odobrenog budžeta. Čine ih rashodi za: bruto plate (943.949 KM), naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih (240.029 KM), naknade plata za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada (11.171 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći (7.589 KM).

Rashodi za bruto plate odnose se na: rashode za osnovnu platu nakon oporezivanja (560.381 KM), rashode za uvećanje osnovne plate po osnovu radnog staža (32.874 KM) i na porez i zbirne doprinose na plate (350.694 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih odnose se na rashode za naknade za: prevoz na posao i sa posla (31.569 KM), topli obrok (71.751 KM), regres (54.487 KM), za jubilarne nagrade (3.794 KM), po osnovu dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu (4.018 KM), za poreze na naknade (8.195 KM) i za zbirne doprinose na naknade (66.215 KM). Na isplaćene jubilarne nagrade nisu obračunati porez i doprinosi u najmanjem iznosu od 2.498 KM, što nije u skladu sa članom 3. stav (1) tačka 1, 4. i 8. Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 60/15, 5/16 i 66/18) i članom 10. Zakona o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 114/17). Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći odnose se na novčane pomoći: prilikom rođenja djeteta (2.277 KM), u slučaju smrti radnika (2.277 KM) i u slučaju smrti člana uže porodice (3.035 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 678.644 KM što je za 10 % više od budžetom odobrenih.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 83.060 KM (u odnosu na budžet izvršeni su 94%), a čine ih rashodi: po osnovu utroška električne energije (23.957 KM), po osnovu utroška drveta (18.327 KM), za usluge vodovoda i kanalizacije (4.780 KM), za usluge odvoza smeća (2.718 KM), za usluge korišćenja fiksnog telefona (10.962 KM), usluge korišćenja mobilnog telefona (2.600 KM), za usluge korišćenja interneta (5.675 KM), za poštanske usluge (9.383 KM) i ostali rashodi (4.658 KM).

Rashodi za režijski materijal iskazani su u iznosu od 17.331 KM, što je niže za 10% u odnosu na odobreni budžet. Odnose se na rashode za: kompjuterski materijal (3.672 KM), ostali kancelarijski materijal (11.809 KM) i ostali materijal (1.850 KM).

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 74.114 KM, što je za 61% više u odnosu na odobreni budžet, a odnose se na rashode za tekuće održavanje: zgrada (13.254 KM), građevinskih objekata (2.043 KM), prevoznih sredstava (12.170 KM) i za ostalo tekuće održavanje (46.647 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u iznosu od 25.438 KM, što je 32% više od odobrenog budžeta i odnose se na rashode po osnovu utroška nafte i naftnih derivata. Gorivo je nabavljano od dobavljača sa kojim je ugovor istekao 31.12.2017. godine u najmanjem iznosu od 8.906 KM (bez PDV-a) zbog žalbenog postupka koji se vodio pred Kancelarijom za razmatranje žalbi.

Rashodi za stručne usluge iskazani su u iznosu od 43.609 KM, a u odnosu na odobreni budžet su izvršeni više za 22%. Odnose se na: rashode za usluge finansijskog posredovanja (7.191 KM), rashode za usluge osiguranja (5.434 KM), rashode za usluge informisanja i medija (14.675 KM) i rashode za kompjuterske usluge (16.309 KM).

Rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine iskazani su u iznosu od 162.183 KM što je za 80% više u odnosu na budžet, a odnose se na rashode na usluge održavanja javnih površina (150.683 KM) i rashode za usluge zaštite životne sredine (11.500 KM). Rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine precijenjeni su u iznosu od 11.500 KM po osnovu izrade elaborata, dok su rashodi za usluge izrade elaborata i studija potcijenjeni u navedenom iznosu.

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su u iznosu od 271.898 KM, a u odnosu na odobreni budžet niži su za 14%. Čine ih: rashodi za stručno usavršavanje zaposlenih (5.594 KM), rashodi za bruto naknade za rad van radnog odnosa (154.005 KM), rashode po osnovu reprezentacije (22.085 KM), rashodi po osnovu poreza i doprinosa na teret poslodavca (2.286 KM) i ostali nepomenuti rashodi (87.928 KM). Zbog pogrešne klasifikacije ostali nepomenuti rashodi su precijenjeni najmanje za 40.567 KM, a potcijenjeni rashodi za: tekuće održavanje građevinskih objekata (8.826 KM), zakup zemljišta (2.890 KM), ostale stručne usluge (1.050 KM), usluge održavanja zelenih površina (1.217 KM), ostali kapitalni grantovi-tekući grantovi pojedincima (3.000 KM) i bruto naknade članovima komisija i radnih grupa (23.584 KM).

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi iskazani su u iznosu od 13.782 KM što je za 36 % niže u odnosu na odobreni budžet, a odnose se na rashode po osnovu kamata na zajmove u zemlji.

Subvencije su iskazane u iznosu od 376.041 KM i niže su za 7% u odnosu na odobreni budžet. Odnose se na subvencije nefinansijskim subjektima u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (102.457 KM), subvencije nefinansijskim subjektima u oblasti saobraćaja (41.222 KM) i u ostalim oblastima (232.361 KM). Subvencije nefinansijskim subjektima u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva se odnose na sredstva dodijeljena poljoprivrednim proizvođačima u skladu sa Pravilnikom o utrošku sredstava za podsticaje u poljoprivredi od 8.6.2018. godine. Subvencije nefinansijskim subjektima u oblasti saobraćaja odnose se na učešće Opštine u sufinansiranju javnog prevoza na ekonomski neisplativim autobuskim linijama na području opštine. Dodjela sredstava izvršena je u skladu sa skupštinskom Odlukom o subvenciji javnog prevoza na području opštine. Subvencije nefinansijskim subjektima u ostalim oblastima odnose se na subvencije za: zapošljavanje nezaposlenih lica - Projekat zapošljavanja pripravnika kod pravnih lica (115.084 KM), pomoć u redovnom poslovanju JZU Dom zdravlja Ribnik (74.613 KM) i pomoć u redovnom poslovanju Komunalnom preduzeću Ribnik a.d. (u daljem tekstu: KP Ribnik) iznos od 42.664 KM.

Grantovi se u potpunosti odnose na grantove u zemlji i iskazani su u iznosu od 175.951 KM od čega na fondu 01 u iznosu od 170.801 KM (što je 11% niže od budžetom odobrenih) i na fondu 03 u iznosu od 5.150 KM. Odnose se na tekuće grantove

neprofitnim subjektima u zemlji (112.783 KM) i kapitalne grantove neprofitnim subjektima u zemlji (63.168 KM). Program razvoja sporta donesen je u okviru Strategije razvoja opštine Ribnik za period 2018-2027. godine („Službeni glasnik Opštine Ribnik“, broj: 3/18).

Doznake na ime socijalne zaštite iskazane su u iznosu 714.037 KM i za 2% su više od odobrenog budžeta, što je pokriveno preraspodjelom. Doznake se odnose na doznake građanima koje se isplaćuju iz budžeta Opštine u iznosu od 592.228 KM i doznake pružaocima usluga socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Opštine u iznosu od 121.809 KM.

Rashodi po sudskim rješenjima iskazani su u iznosu od 22.730 KM što je znatno više u odnosu na odobreni budžet (pokriveno je realokacijama). Odnose se na: rashode po osnovu isplate glavnice duga po sudskim rješenjima (9.588 KM), kamate po sudskim rješenjima (9.838 KM), rashode po osnovu advokatskih i pravnih usluga (2.404 KM) i ostale rashode po sudskim rješenjima (900 KM).

Preporučuje se načelniku Opštine Ribnik da obezbijedi da se evidentiranje rashoda vrši u skladu sa članom 92. i 95. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 1.962.332 KM, a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu u iznosu od 1.732.099 KM i izdatke za otplatu dugova u iznosu od 230.233 KM.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani su na fondu 01 u iznosu od 1.036.558 KM (16% više od budžetom odobrenih), na fondu 04 u iznosu od 416.632 KM i na fondu 05 u iznosu od 278.909 KM. Odnose na izdatke za: proizvedenu stalnu imovinu u iznosu od 1.664.917 KM (najvećim dijelom za izdatke za: izgradnju i pribavljanje puteva, izdatke za izgradnju vodovoda, izdatke za izgradnju i pribavljanje spomenika, izdatke za izgradnju kancelarijskih objekata i prostora i sl.).

Izdaci za otplatu dugova su u potpunosti iskazani na fondu 01 u iznosu od 230.233 KM. Izdaci za naknade plata za vrijeme porodiljskog odsustva koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja potcijenjeni su najmanje za iznos od 6.826 KM jer nakon izmirenja obaveza po osnovu naknade plata za vrijeme bolovanja nisu iskazani, što nije u skladu sa članom 80. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1.3. Budžetski rezultat

Budžetski suficit u obrascu PIB-a je iskazan u iznosu od 180.248 KM. U obrascu PIF-a je iskazan suficit fondova u iznosu od 261.966 KM.

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje u obrascu PIB-a i PIF-a je iskazano u negativnom iznosu (133.604 KM) a čine ga: neto zaduživanje u negativnom iznosu (230.233 KM) i raspodjela suficita iz ranijeg perioda u iznosu od 96.629 KM. Prema nalazu revizije neto finansiranje je potcijenjeno za najmanje 1.744 KM.

6.1.5. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju u obrascu PIB-a iskazana je u iznosu od 46.644 KM. Prema nalazu revizije precijenjena je za najmanje 1.744 KM.

Razlika u finansiranju u obrascu PIF-a iskazana je u pozitivnom iznosu od 128.362 KM. Nastala je kao razlika između iskazanih budžetskih sredstava u iznosu od 5.276.323 KM i iskazanih budžetskih izdataka u iznosu od 5.147.961 KM.

Prema nalazu revizije razlika u finansiranju za sve fondove (obrazac PIF) manja je za 1.744 KM.

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

Prihodi u bilansu uspjeha su iskazani u iznosu od 5.095.536 KM, a čine ih budžetski prihodi iskazani u iznosu 5.196.695 KM koji se iskazuju u izvještajima o izvršenju budžeta (objašnjeni su pod tačkom 6.1.1.1. izvještaja) i prihodi obračunskog karaktera u negativnom iznosu (81.159 KM). Prema nalazu revizije potcijenjeni su prihodi obračunskog karaktera za 114.623 KM.

Prihodi obračunskog karaktera iskazani su po osnovu:

- prihoda obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa (negativan iznos: 81.340 KM)
- prihoda obračunskog karaktera (181 KM)

Nije ispravno izvršeno evidentiranje nastalih i naplaćenih poreskih i neporeskih potraživanja iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za 2018. godinu u skladu sa tačkom 14. Uputstva o primjeni Međunarodnog računovodstvenog standarda za javni sektor 23: Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos) („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/16). Pogrešno evidentiranje je za posljedicu imalo da su prihodi obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa potcijenjeni u najmanjem iznosu od 79.630 KM, prihodi po osnovu usklađivanja imovine potcijenjeni u iznosu od 14.565 KM i rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine stornirani odnosno potcijenjeni u najmanjem iznosu od 5.405 KM. Opština nije evidentirala prihode od ukidanja rezervisanja po sudskim presudama za koje je prethodne godine formirano kratkoročno rezervisanje, a za koje su nastali rashodi po sudskim rješenjima u 2018. godini (tačka 6.1.2.1. izvještaja). Kao posljedica navedenog prihodi od ukidanja rezervisanja po osnovu obaveza su potcijenjeni u iznosu od 20.428 KM za koliko su precijenjena kratkoročna rezervisanja što nije u skladu sa paragrafom 71. MRS – JS 19 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina i članom 84. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **obračunski prihodi i potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode evidentiraju u skladu sa Uputstvom o primjeni MRS-JS 23 Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos) i**
- **prihodi od ukidanja rezervisanja po osnovu obaveza evidentiraju u skladu sa članom 84. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.**

6.2.2. Rashodi

Rashodi u Bilansu uspjeha iskazani su u iznosu od 3.949.687 KM, a čine ih budžetski rashodi u izvještajima o izvršenju budžeta (PIB) u iznosu 3.180.478 KM, zatim rashodi po fondovima (PIF) u iznosu 3.185.629 KM (objašnjeni pod tačkom 6.1.2.1 izvještaja) i rashodi obračunskog karaktera u iznosu od 764.059 KM. Prema nalazu revizije rashodi su potcijenjeni za 117.703 KM.

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani po osnovu: amortizacije nefinansijske imovine (758.123 KM), rashoda od usklađivanja vrijednosti imovine (3.696 KM) i gubici od prodaje imovine (2.240 KM).

Rashodi amortizacije su iskazani po osnovu obračunate amortizacije za zgrade i objekte, opremu, nematerijalnu imovinu i ostala sredstva koja se amortizuju.

Rashodi amortizacije su potcijenjeni za 112.298 KM po osnovu neobračunate amortizacije za saobraćajni put Zableće-Srnetica (u evidencijama „baba Ruža Ribnik“) koji je u upotrebi ali nije aktiviran sa sredstava u pripremi što nije u skladu sa paragrafom 71 MRS-JS 17 Nekretnine, postrojenja i oprema i članom 26. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Saobraćajni put Ruža Ribnik je izgrađen 2010. godine (izvršen tehnički prijem ali nema upotrebnu dozvolu) ukupne vrijednosti 2.807.459 KM međutim nije izvršena reklasifikacija sa sredstava u pripremi na sredstva u upotrebi što nije u skladu sa članom 42. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike (tačka 6.3.1.2. izvještaja).

Kod obračuna amortizacije za sredstva nabavljena 2018. godine primjenjene su godišnje amortizacione stope iz Pravilnika o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 110/16). Za stalna sredstva koja su djelimično amortizovana prethodnih godina po stopama koje se razlikuju od stopa propisanih koristile su se korigovane stope.

Rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine su iskazani u iznosu od 3.696 KM i potcijenjeni su u najmanjem iznosu 5.405 KM zbog pogrešnog evidentiranja nastalih i naplaćenih poreskih i neporeskih potraživanja iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za 2018. godinu (tačka 6.2.1. izvještaja).

Gubici od prodaje imovine su iskazani u iznosu 2.240 KM i u potpunosti se odnose na prodato zemljište.

Preporučuje se načelniku opštine da obezbjedi da se obračun amortizacije vrši u skladu sa paragrafom 71 MRS-JS 17 Nekretnine, postrojenja i oprema i članom 26. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.2.3. Finansijski rezultat

Finansijski rezultat za period 01.01-31.12.2018. godine iskazan je u pozitivnom iznosu od 1.145.849 KM. Prema nalazima revizije finansijski rezultat je precijenjen za najmanje 3.079 KM.

6.3. Bilans stanja

6.3.1. Aktiva

Poslovna aktiva Opštine na dan 31.12.2018. godine iskazana je u neto iznosu od 37.282.276 KM. Čine je kratkoročna i dugoročna finansijska imovina i razgraničenja i nefinansijska imovina u tekućim i stalnim sredstvima

6.3.1.1. Tekuća imovina

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja na dan 31.12.2018. godine iskazana je u iznosu od 1.883.444 KM bruto vrijednosti, 289.913 KM ispravke vrijednosti i 1.593.531 KM neto vrijednosti. Odnosi se na: gotovinu i gotovinske ekvivalente (1.207.151 KM), kratkoročna potraživanja (87.731 KM) i kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti (298.649 KM).

Gotovina i gotovinski ekvivalenti odnose se na sredstva na žiro računima (1.207.151 KM).

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 377.644 KM bruto vrijednosti, 289.913 KM ispravke vrijednosti i 87.731 KM neto vrijednosti, a odnose se na: potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga (4.340 KM), potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode (29.777 KM), potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku do godinu dana (42.990 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (10.624 KM).

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti iskazana su u iznosu od 298.649 KM od čega se najviše odnose na potraživanja po osnovu transfera od entiteta u iznosu od 265.315 KM i to na fondu 01 (181.947 KM) i na fondu 04 (83.368 KM).

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina je iskazana u iznosu 43.650.472 KM ispravke vrijednosti 7.961.727 KM i neto vrijednosti 35.688.745 KM, a čini je dugoročna finansijska imovina i razgraničenja i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazana je u iznosu od 53.079 KM neto vrijednosti. Odnose se na: dugoročne plasmane (35.538 KM) i dugoročna potraživanja (17.541 KM). Dugoročne plasmane čine akcije i učešća u kapitalu KP Ribnik a.d.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u iznosu od 43.597.393 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti 7.961.727 KM i neto vrijednosti 35.635.666 KM. Čini je: proizvedena stalna imovina, dragocjenosti, neproizvedena stalna imovina i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi i avansi. Prema nalazu revizije nefinansijska imovina je potcijenjena najmanje za 13.631.484 KM.

Proizvedena stalna imovina iskazana je u iznosu od 19.812.970 KM neto vrijednosti, a čine je: zgrade i objekti, postrojenja i oprema i nematerijalna proizvedena oprema.

Zgrade i objekti iskazani su u iznosu od 19.440.833 KM, a odnose se na stambene objekte i jedinice (180.454 KM), poslovne objekte i prostore (8.452.714 KM), saobraćajne objekte (8.203.685 KM) i ostale objekte (2.603.980 KM).

Saobraćajni objekti su potcijenjeni za iznos puta Zableće – Srnetica u najmanjem iznosu od 1.909.072 KM za koliko su precijenjeni saobraćajni objekti u pripremi, jer pomenuti put je pušten u upotrebu, odnosno nije izvršeno aktiviranje osnovnog sredstva u skladu sa članom 42. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. U pomoćnim evidencijama Opštine ovaj put je imenovan „Baba Ruža – Ribnik“. Put Zableće – Srnetica je napravljen 2010. godine i pušten u upotrebu (izvršen tehnički prijem ali nema upotrebnu dozvolu) ukupne vrijednosti 2.807.459 KM ali nije izvršena reklasifikacija sa sredstava u pripremi na sredstva u upotrebi. Posljedica ovoga je neobračunata amortizacija za 2018. godine (tačka 6.2.2. izvještaja). Vlada Republike Srpske je donijela Odluku o razvrstavanju javnih puteva („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 74/18) koja stupa na snagu 01.08.2019 godine gdje je za put Zableće - Srnetica, Opština dužna da prije predaje puta na upravljanje Javnom preduzeću „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banjaluka, riješi imovinsko-pravne odnose i izvrši uknjižbu prava vlasništva i prava posjeda u korist Republike Srpske. U toku revizije izvršeno je aktiviranje navedenog puta. Povećanje zgrada i objekata odnosi se na stavljanje u upotrebu poslovnih objekata i prostora ukupne vrijednosti 244.699 KM od toga najviše zgrade mjesne zajednice Crkvina (116.855 KM) i rekonstrukcija zgrade bivše Osnovne škole Crkveno (73.368 KM). Saobraćajni objekti su povećani po osnovu izgradnje puteva i stavljanja u upotrebu u iznosu od 1.146.021 KM vrijednosti, a odnose se najviše na izgradnju: lokalnog puta Gradina Crkveno, lokalni put Velije –Čekići-Sredice, lokalni put Vujinovići - Slatina,

lokalnog puta Slatina, lokalni put Gatarići – Tomišići, lokalni put Čekići - Sredice i dr. Izgradnjom vanjskih osvjetljenja i trotoara stavljeno je u upotrebu 66.219 KM vrijednosti rasvjete. Ostali objekti su povećani za 597.084 KM stavljanjem u upotrebu vodovoda Čađavica - Previja u iznosu od 227.161 KM i izgradnjom spomen sobe palim i poginulim borcima i trga u iznosu od 352.597 KM.

Postrojenja i oprema iskazana su u iznosu od 264.482 KM, a odnose se najviše na: prevozna sredstva (33.890 KM), kancelarijsku opremu alat i inventar (63.634 KM) računarsku i komunikacionu opremu (43.796 KM), opremu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport (99.820 KM) i dr. Opština nije primijenila revalorizacioni model vrednovanja na medicinsku i laboratorijsku opremu i ostala postrojenja čija je knjigovodstvena vrijednost svedena na nulu što nije u skladu sa članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme u 2018. godini odnosi se najviše na nabavku: kancelarijskog namještaja (38.944 KM), računarske opreme (9.668 KM) i rashladne opreme (13.618 KM).

Nematerijalna proizvedena imovina iskazana je u iznosu od 107.655 KM i odnosi se na računarske programe i ostalu nematerijalnu imovinu.

Neproizvedena stalna imovina iskazana je u iznosu od 11.723.210 KM i u potpunosti se odnosi na zemljište. U toku godine evidentirano je 3.160.383 KM poljoprivrednog zemljišta. Opština je u napomenama objelodanila da u svom vlasništvu ima 36.270.042 m² zemljišta, od toga je nevidentirano 20.512.950 m² ukupne procijenjene vrijednosti 14.529.871 KM. Dio zemljišta nije evidentiran u poslovnim knjigama pa je imovina potcijenjena u najmanjem iznosu od 14.529.871 KM za koliko su potcijenjeni i vlastiti izvori, što nije u skladu sa članom 33. i 63. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i paragrafom 46. i 54. MRS-JS 3 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške. U toku revizije je izvršeno evidentiranje zemljišta u Glavnu knjigu trezora Opštine, a analitika pojedinačnih parcela iz posjedovnih listova se vrši u pomoćnu knjigu osnovnih sredstava.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi i avansi iskazani su u iznosu od 4.099.166 KM, a odnosi se najviše na: saobraćajne objekte u pripremi (2.874.255 KM), poslovne objekte i prostore u pripremi (200.453 KM), ostale objekte u pripremi (872.459 KM), specijalnu opremu u pripremi (73.000 KM) i dr. Saobraćajni objekti u pripremi su precijenjeni za put Zableće – Srnetica ukupne vrijednosti od 2.807.459 KM (kako smo gore u tekstu naveli). Poslovni objekti u pripremi se odnose na vatrogasni dom. Ostali objekti u pripremi se najviše odnose na izgradnju vodovoda na platou Manjača. Smanjenje nefinansijske imovine odnosi se na amortizaciju.

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva je na dan 31.12.2018. godine iskazana u iznosu 37.282.274 KM, a odnosi se na: kratkoročne obaveze i razgraničenja (516.204 KM), dugoročne obaveze i razgraničenja (451.081 KM) i vlastite izvore (36.314.989 KM). Prema nalazu revizije poslovna pasiva je potcijenjena najmanje za 13.700.797 KM.

6.3.2.1. Obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja čine: obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju do godinu dana u iznosu od 115.578 KM (po osnovu kredita: „Raiffeisen bank BiH“ d.d. Sarajevo); obaveze za lična primanja (96.991 KM); obaveze iz poslovanja u zemlji (148.561 KM); obaveze za subvencije (41.377 KM); obaveze za grantove (3.337 KM); obaveze za doznake na ime socijalne zaštite (39.327 KM); kratkoročna

rezervisanja i razgraničenja (20.427 KM) i transakcije između ili unutar jedinica vlasti (50.606 KM).

Kratkoročne finansijske obaveze su iskazane po osnovu dijela dugoročnih obaveza po kreditu koje dospijevaju na naplatu u 2019. godini.

Obaveze za lična primanja zaposlenih se odnose na obaveze za: bruto plate (83.309 KM) i bruto naknade (13.682 KM). Izmirene su u januaru 2019. godine.

Obaveze iz poslovanja su iskazane po osnovu obaveza: prema dobavljačima (135.122 KM) i fizičkim licima (13.439 KM). Od ukupno 10 poslatih konfirmacija dobavljačima do datuma izrade izvještaja vraćeno je pet i sve konfirmacije potvrđuju stanje obaveza koje se vodi u evidencijama Opštine.

Kratkoročna rezervisanja i razgraničenja iznose 20.427 KM, a odnose se na obaveze po osnovu sudskih presuda iz ranijeg perioda, koja su izmirena u 2018. godini. Opštinska uprava nije ukinula rezervisanje te su precijenjena za navedeni iznos (tačka 6.2.1. izvještaja). Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinice vlasti i odnose na obaveze prema Ministarstvu finansija Republike Srpske po zapisnicima Poreske uprave Republike Srpske.

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 451.081 KM, a odnose se na obaveze po zajmovima primljenim od banaka (79.473 KM) i Vlade Republike Srpske (371.608 KM). Dugoročne finansijske obaveze (451.081 KM) se odnose na obaveze za zajmove prema bankama koji dospijevaju u roku dužem od godinu dana i to: „Raiffeisen Bank“ d.d. Sarajevo u iznosu od 79.473 KM po kreditu odobrenom 2015. godine (period otplate 2016-2020. godina) i kreditu koji je odobren od Evropske investicione banke – EIB po „Projektu vodovod i kanalizacija Republike Srpske“ u iznosu od 371.608 KM (period otplate 25 godina sa grejs periodom od osam godina).

6.3.2.2. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori sredstava iskazani su u iznosu od 36.314.989 KM, a čine ih: trajni izvori sredstava (11.819.443 KM), finansijski rezultat ranijih godina (23.349.699 KM) i finansijski rezultat tekuće godine (1.145.847 KM). Prema nalazu revizije vlastiti izvori su potcijenjeni za najmanje 13.721.224 KM.

Trajni izvori su potcijenjeni za 14.529.871 KM zbog propusta iz ranijih perioda jer nije evidentirano zemljište u knjigovodstvene evidencije (tačka 6.3.1.2. izvještaja). Finansijski rezultat tekuće godine je precijenjen za 112.298 KM po osnovu neobračunate amortizacije za koliko su potcijenjeni rashodi amortizacije (tačka 6.2.2. izvještaja). Finansijski rezultat tekuće godine potcijenjen je za 114.623 KM za koliko su potcijenjeni prihodi obračunskog karaktera, zbog neispravnog evidentiranja nastalih i naplaćenih poreskih i neporeskih potraživanja iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za 2018. godinu (tačka 6.2.1 izvještaja). Finansijski rezultat ranijih godina je precijenjen za 786.089 KM zbog neobračunavanja amortizacije za saobraćajne objekte u prethodnom periodu, jer pomenuti put Zableće–Srnetica nije stavljen u upotrebu (tačka 6.3.1.2. izvještaja).

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija na dan 31.12.2018. godine iskazana je u iznosu od 14.402 KM i u potpunosti se odnosi na bankarsku garanciju za otklanjanje grešaka u garantnom roku. Mjenice date kao sredstvo obezbjeđenja kredita nisu bile predmet vanbilansne evidencije, što nije u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike budžeta Republike, opština, gradova i fondova.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti 4.067.056 KM i odlivi iz poslovnih aktivnosti 3.195.227 KM, pa je iskazan pozitivan neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti od 871.829 KM. Odlivi iz investicionih aktivnosti su 1.481.053 KM, a prilivi 3.000 KM pa je negativan novčani tok iz investicionih aktivnosti (1.478.053 KM). Takođe negativan novčani tok je iz aktivnosti finansiranja (230.233 KM). Bilans novčanih tokova je sastavljen na način kako je to propisano članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i isti pruža relevantne informacije o novčanim tokovima u skladu sa MRS JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima (paragrafi 21, 22. i 25).

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

Opština nije u Napomenama uz Konsolidovani finansijski izvještaj dala obrazloženje vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa MRS-JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15 (c) i 38.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Na osnovu prezentovanih informacija o sudskim sporovima u toku 2018. godine evidentno je da se kod nadležnog suda protiv Opštine Ribnik vodi jedan spor vrijednosti 6.450 KM, što nije objelodanjeno u Napomenama uz finansijske izvještaje, a shodno članu 82. stav (5) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, MRS-JS 19 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, paragraf 100. i MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja, paragraf 129 tačka (d) podtačka (i).

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Opština je sastavila Napomene uz finansijske izvještaje u kome su objelodanjene računovodstvene politike, ali iste nisu u potpunosti sastavljene u skladu sa MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, jer nisu objelodanjene informacije u vezi: MRS-JS 17 Nekretnine postrojenja i oprema (paragraf 88 tačka b, c. i e. i 89 tačka b. i c.), MRS-JS 23 Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene porezi i prenosi (paragraf 106 tačka b.), strukture svih vrsta rashoda, grantova, subvencija, neiskorištenog rezervisanja budžetskih sredstava iz prethodne godine.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se napomene uz finansijske izvještaje u potpunosti sastavljaju u skladu sa zahtjevima MRS- JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Goran Štrbac, s.r.

Danijela Duvnjak, s.r.